

www.vcmstudy.ir

یادداشت
نفت و گاز

بررسی دینامیک سبذ سوخت کشور آفریقای جنوبی

تاریخ انتشار: ۲۸ تیر ۱۳۹۷

کشور آفریقای جنوبی حدود ۵۶ میلیون نفر جمعیت دارد و سرانه تولید ناخالص داخلی آن برابر ۶۱۶۰ دلار است. مساحت این کشور نیز برابر ۱.۲۲ میلیون کیلومتر مربع است. این کشور از لحاظ جمعیت، سرانه تولید ناخالص داخلی و مساحت با ایران به ترتیب ۳۰، ۱۴ و ۲۶ درصد تفاوت دارد [۱] و می تواند نمونه مناسبی برای مقایسه سوخت بخش حمل و نقل با ایران باشد. کشور آفریقای جنوبی به میزان بسیار کمی نفت و گاز تولید می کند و نیاز خود را بیشتر از طریق زغالسنگ (۹۵ میلیون بشکه معادل نفت خام) برطرف می کند. ظرفیت پالایشی این کشور برابر ۴۰۰ هزار بشکه در روز است که با بیشتر با نفت خام وارداتی کار می کند و بقیه تقاضای سوخت خود را از طریق واردات ۲۰۰ هزار بشکه ای فرآورده پاشخ می دهد [۲]. کشور آفریقای جنوبی در هر دو فرآورده بنزین و دیزل واردکننده است و شکل ۱ نشان دهنده میزان تولید و مصرف بنزین در آفریقای جنوبی است.

چنانچه از شکل ۱ مشخص است، پس از افت تولید بنزین از سال ۲۰۰۴ و رشد ضعیف مصرف طی سال های پس از ۲۰۰۰، تقاضای بنزین از عرضه آن پیشی گرفته است. از طرفی دیزل در کشور آفریقای جنوبی مصارف مختلفی دارد که همواره بین ۶۵ تا ۷۵ درصد از آن به حمل و نقل اختصاص داشته است. شکل ۲ نشانگر تولید و مصرف دیزل در آفریقای جنوبی است. بر اساس شکل ۲ می توان گفت که رشد دیزل از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ حدود ۲ برابر بوده است. برای شناخت بهتر سبب سوخت کشور آفریقای جنوبی می توان نگاهی به کل سوخت مورد استفاده در حمل و نقل جاده ای این کشور داشت. شکل ۳- نشان دهنده سوخت های مصرفی در بخش حمل و نقل جاده ای آفریقای جنوبی است.

بر اساس شکل ۳، میزان مصرف بنزین از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ تقریباً ثابت بوده است اما رشد دیزل در بخش حمل و نقل جاده ای بیش از کل مصرف دیزل آفریقای جنوبی رشد داشته است (۲.۳ برابر) که نشان می دهد بیشتر رشد مصرف دیزل در بخش حمل و نقل بوده است.

سرانه خودرو در کشور آفریقای جنوبی برابر ۲۰۰ دستگاه به ازای هر ۱۰۰۰ نفر است که این رقم در ایران بیش از ۲۵۰ است. در نتیجه با در نظر گرفتن جمعیت ایران و آفریقای جنوبی، تعداد کل خودروهای کشور آفریقای جنوبی حدوداً نصف ایران است [۳] که باعث شده مصرف بنزین و دیزل مصرفی در بخش حمل و نقل جاده ای آن نیز نصف ایران باشد. این کشور به دلیل داشتن سواحل گسترده در جنوب خود و استقرار شهرهای بزرگ در همان منطقه، بخشی از حمل و نقل را از طریق دریا انجام می دهد.

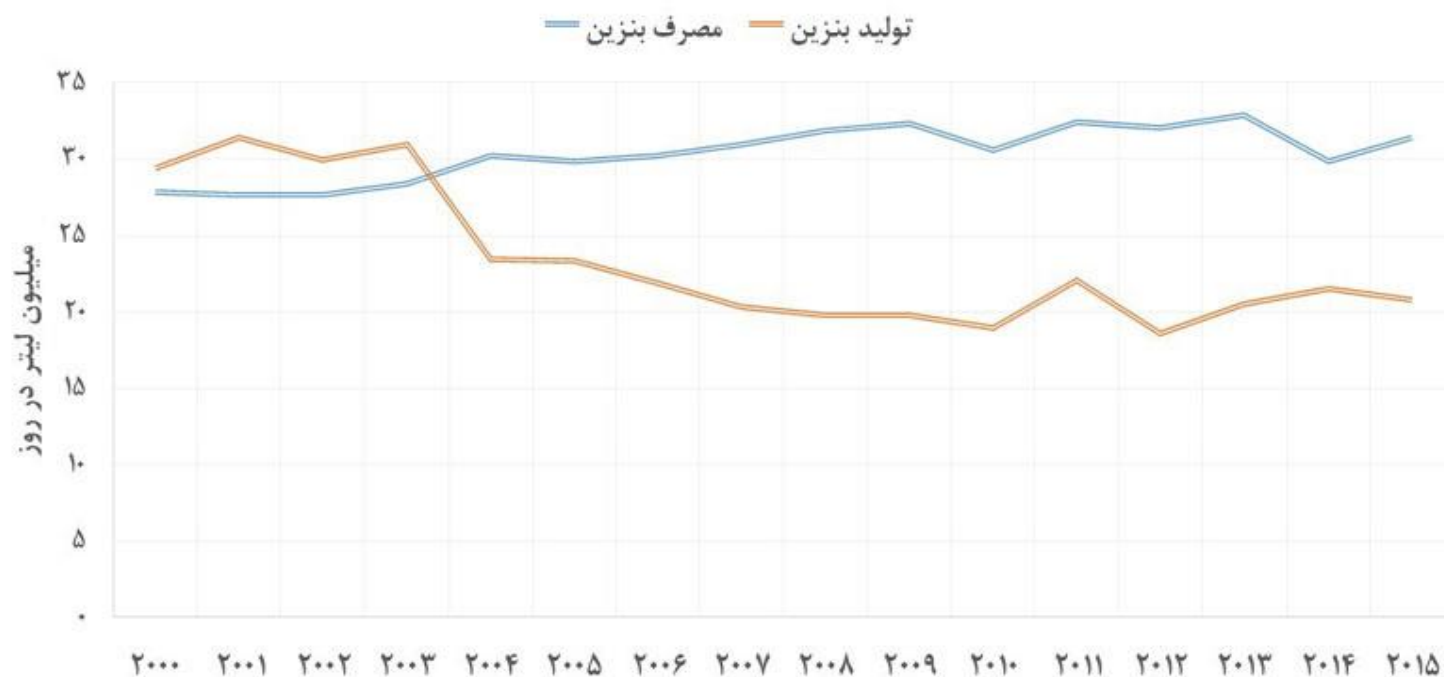

یادداشت

نفت و گاز

تولید و مصرف بنزین در کشور آفریقای جنوبی

Source: UN data

VCMStudy.ir

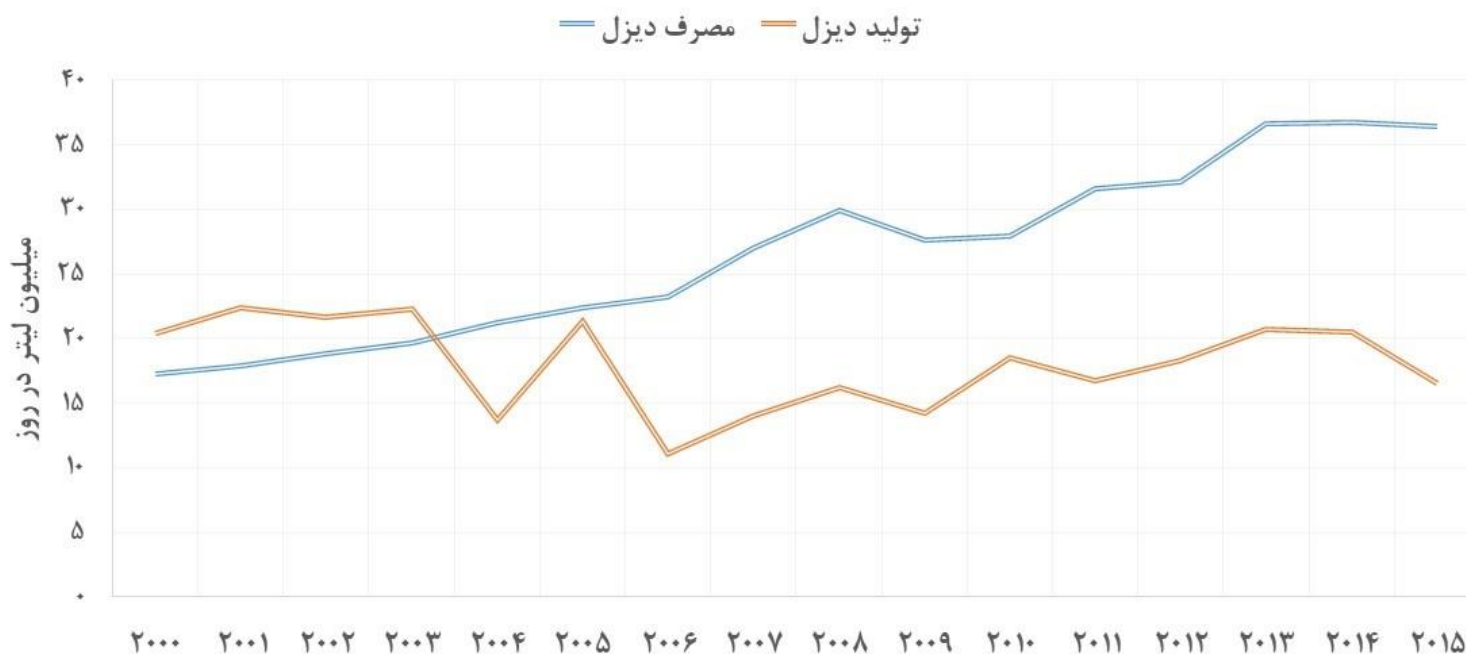
یادداشت

نفت و گاز

www.vcmstudy.ir

تولید و مصرف دیزل در کشور آفریقای جنوبی

یادداشت

نفت و گاز

Source: UN data

VCMStudy.ir

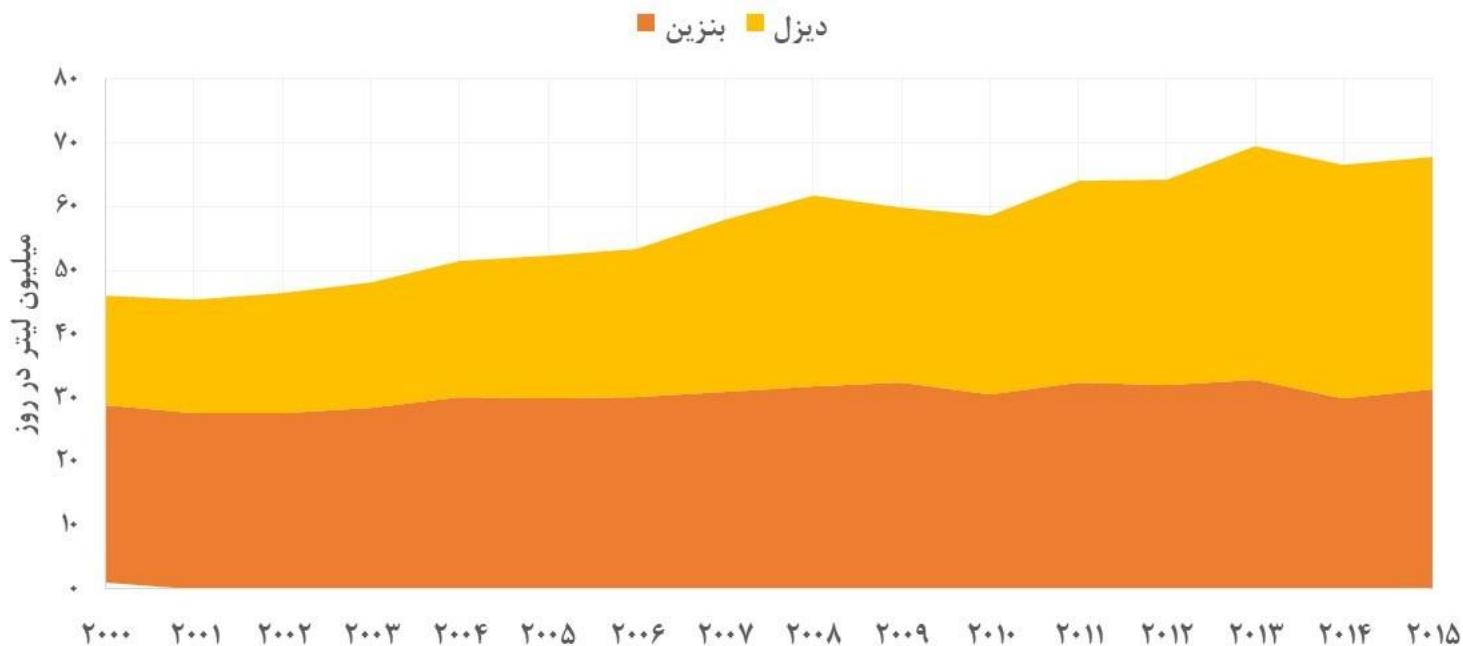

www.vcmstudy.ir

مرکز مطالعات زنجیره ارزش

سبد سوخت حمل و نقل جاده ای کشور آفریقای جنوبی

Source: UN data

VCMStudy.ir

یادداشت

نفت و گاز

www.vcmstudy.ir

[۱] بانک جهانی

[۲] IEA

[۳] BE FORWARD, Japanese Company

یادداشت

نفت و گاز

مرکز مطالعات زنجیره ارزش معتقدست که سبد سوخت بهینه کشورها تابعی از انرژی های در دسترس، موقعیت جغرافیایی، دسترسی به فناوری، دسترسی به سرمایه و شرایط همسایگان است. نزدیک شدن به سبد بهینه نیز دارای مزایای متعددی است که مهم ترین آن ها تأمین امنیت عرضه و افزایش درآمد دولت و مردم است. کشور ایران با اینکه از لحاظ تأمین بنزین، همواره در طی ۳۷ سال گذشته دچار مشکل بوده است، اما هیچگاه این مشکل را نتوانسته است بطور کامل برطرف نماید. بهینه سازی و تولید خودروهای با مصرف پایین از جمله راهکارهای اصلی و موثر در مدیریت تقاضا است. از طرف دیگر می توان گفت که افزایش ظرفیت پالایشی یک راهکار درازمدت و پرهزینه برای تأمین بنزین کشور است اما جایگزینی CNG و سایر سوخت های دیگر با آن می تواند در کوتاه و میان مدت امنیت عرضه سوخت را تأمین و هزینه های دولت و مردم را کاهش دهد. ذکر این نکته نیز ضروری به نظر می رسد که ارتقا و بهبود فناوری خودرو نیز می تواند به نوعی جایگزین بخشی از سوخت مصرفی در حمل و نقل باشد. باید اشاره کرد که منطق حال حاضر دولت خرج است و نه دخل! این در حالی است که دولت کارآفرین و هوشمند باید ساز و کارها و حکمرانی خود را مبتنی بر افزایش درآمد و کاهش مخارج طراحی نماید. این مهم محقق نخواهد شد مگر این که دولت بتواند افزایش درآمدهای حاصل از مدیریت سبد سوخت را بین ذی نفعان این مهم به درستی تسهیم نماید تا با ایجاد ساز و کارهای انگیزاننده و بازدارنده بتواند امنیت تامین پایدار سوخت را با بهینه ترین و کم هزینه ترین تضمین نمایند.

www.vcmstudy.ir

امیدواریم از مطالعه این سند، استفاده مفید برده باشید
نقطه نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود را از طریق ایمیل زیر با ما در میان بگذارید

VCMStudy@gmail.com